

Crane, G. (2017). Introduction to the Special Topic Section on Transpersonal Measures of Spirituality. *International Journal of Transpersonal Studies*, 36(1), 98-100. <https://doi.org/10.24972/ijts.2017.36.1.98>

Úvod do odborné tematické části transpersonálního duchovního rozměru

Abraham Maslow, nejvýznamnější zakladatel transpersonální psychologie, založil nový směr v oblasti vědeckých studií. Maslow byl experimentální psycholog, jenž práci v psychologii strávil léta výzkumem chování a motivací primátů. I když kritizoval způsoby, u kterých se zdálo, že mají určitý předpoklad uměle omezovat psychologii, v žádném případě se nebránil používání vědy. Například Maslow (1968) kritizoval psychologii za to, že se zaměřuje hlavně na patologie s vyloučením lidského potenciálu. Naznačil, že objektivita nutně nevyžaduje přístup úplného oddělení a bezpochyby i blízký vztah mezi badatelem a jeho subjektem může ve skutečnosti přinést vyšší objektivitu (Maslow, 1970). Maslow (1969) rovněž tvrdil, že nauka o chování byla nevhodně zařazena do fyzikálních věd, a že psychoanalýza se zaměřovala pouze na ty věci, které má člověk společné se zvířaty než na to, v čem je unikátní lidský druh. I když by bylo správné podotknout, že Maslow přemítal nad mystikou a náboženstvím, které vypadají, že mají aspekt přesahu (Taylor, 2016), nebyl znepokojen a nic nenamítal proti provádění vědecké práce v oblasti transpersonalit.

Maslow (1970) naopak pozoroval, že běžné propojení duchovna s náboženstvím bylo problematické „pro autory, kteří oddaně demonstrují, že společný základ pro všechna náboženství je lidský, přirozený, empirický a také že takzvané duchovní hodnoty jsou přirozeně odvozitelné“ (str. 4). Poznamenal, že měl k dispozici „Pouze teistický jazyk pro tuto ‚vědeckou‘ práci“ (s. 4). Když Maslow (1970) tvrdil, že „všechna náboženství jsou ve své podstatě stejné a vždy byly stejné“ (str. 20), zdálo se, že tuto podstatu pojal v naturalistickém a empirickém smyslu přístupným vědeckým studiím spíše než něco, co přísluší do oblasti ezoteriky nebo metafyziky.

Odborník zastávající tento směr nejvýrazněji byl pravděpodobně Harris Friedman (2002, 2015), který důsledně prosazuje směřování transpersonální psychologie jako vědeckého oboru. Friedman došel k závěru podobnému závěru od Maslowa, kdy tvrdil, že transpersonalita by se měla pohybovat mezi dvěma extrémy ideologické vědy – mezi scientismem a naivní vírou v abstraktní pojmy, pro kterou neexistují žádné empirické důkazy, kterou označil jako romantismus.

Friedmanova práce velmi přispěla k podpoře oboru kvantitativního hodnocení, stěžejní součástí pro vývoj empirické činnosti související s transpersonální konstrukty. Vzhledem k tomu, že mnoho zakladatelů tohoto oboru vzešlo z humanistické psychologie, která je zastáncem role prožití lidské zkušenosti, je příhodné, že základní literatura transpersonální psychologie reflektuje význam kvalitativního výzkumu. Současně je vývoj škálování poněkud přirozeným rozšířením kvalitativního výzkumu. V psychologickém škálování je možné zjistit, jak často se určité aspekty prožití zkušenosti nacházejí v komunitě nebo skupině jednotlivců – například aspekty zkušenosti přidružené ke konstruktům, jako je duchovno, bdělá pozornost, empatie nebo soucit.

Friedmanova (1983) Self-Expansiveness Level Form (Forma úrovně sebeexpanzivity) představovala první snahu měřit transpersonální konstrukt. Spolu s Douglasem MacDonalodem (1997, 2000, 2009), který vyvinul Expressions of Spirituality Inventory (ESI) (Inventář vyjádření spirituality) na základě analýz výzkumných faktorů různých instrumentů, Friedman podpořil hodnocení humanistických, transpersonálních a duchovních konstruktů (např. Friedman & MacDonald, 1997, 2002; MacDonald & Friedman, 2002, 2013; MacDonald, Kuentzel a Friedman, 1999a, 1999b; MacDonald, LeClair, Holland, Alter, & Friedman, 1995).

MacDonald, Friedman a další kolegové nedávno zveřejnili studii platnosti Expressions of Spirituality Inventory – Revised (ESI-R; MacDonald et al., 2015), která byla přeložena a schválena v Německu. V tomto čísle jsou tři další studie potvrzující ESI-R, a to česká, španělská a peruánská. ESI-R představuje pravděpodobně nejkomplexnější a nejsofistikovanější úsilí k měření konstruktů spirituality napříč kulturami, a jelikož jsou výsledky získávány v různých kulturních kontextech, jistě poskytne mnohem spolehlivější data než cokoli, co lze v současné době nalézt v literatuře.

Definice, kterou nabízí MacDonald aj. (2015) naznačuje, že spiritualita je:

přirozený aspekt lidského fungování, který souvisí se speciálním druhem neobvyklých zkušeností a vírami, postoji a chováním, které takové zkušenosti zapříčiňují, jsou jejich součástí nebo jejich výsledkem. Samotné zkušenosti jsou charakterizovány jako týkající se stavů a režimů vědomí, které mění fungování a vyjadřování a osobnost a ovlivňují způsob, jakým vnímáme a chápeme sami sebe, ostatní a realitu jako celek.

Této definici chybí to, na co si Maslow (1970) stěžoval: jazyk slučitelný s přírodními vědami, přesto „zcela nepopírá využití takových myšlenek a systémů myšlení jako hermeneutických nástrojů pro interpretaci duchovních jevů“ (MacDonald aj., 2015). Jeho zahrnutí neobvyklých stavů vědomí a použitelnost v mezikulturních kontextech z něj činí definici, která odráží transpersonální perspektivy způsobem, který může účinně udávat směřování širšího vědeckého studia spirituality. Jako takový je ESI-R a související výzkum pravděpodobně jedním z nejdůležitějších rozvoje souvisejících s transpersonální psychologií posledních několika desetiletí.

**Gabriel Crane, editor zvláštních témat
Kalifornský institut integrálních studií**

**Glenn Hartelius, hlavní redaktor
Kalifornský institut integrálních studií**

O autorech

Gabriel S. Crane, MA, je spisovatel, učitel chikungu, mentor a průvodce slavnostními průchody žijící v Berkeley v Kalifornii. Je studentem magisterského studia ve východo-západní psychologii na Kalifornském institutu integrálních studií (c '17), kde jeho výzkumné zájmy zahrnují spojení mysli a těla, eko-psychologie a entheogenní zkušenosti. Kromě toho je vyškolen jako terapeut medicíny Yuan Ming

v linii Ren Xue, což je holistický přístup k rozvoji života vzešlý z moudrosti tradiční čínské kultury. Žil a studoval hebrejský mysticismus v Jeruzalémě, pracoval pro „emoční léčení“ v Peru a pádloval na kánoji po řece Mississippi. Jeho práce lze nalézt na www.wovenwings.net.

Glenn Hartelius, PhD, je zakládajícím ředitelem online doktorského programu integrální a transpersonální psychologie na Kalifornském institutu integrovaných studií (CIIS) v San Francisku v Kalifornii, kde působí jako docent. Působí jako hlavní redaktor Mezinárodního žurnálu transpersonálních studií, redaktor The WileyBlackwell Handbook of Transpersonal Psychology a tajemník Mezinárodní transpersonální asociace. Jeho výzkum týkající se definice a rozsahu transpersonální psychologie pomohl definovat tento obor. Jeho prací týkající se pozornosti a somatické fenomenologie usiluje o to, aby stavy vědomí byly měřitelné. Provozuje také soukromou koučovací praxi.

Výtah vypracovala Lenka Knotková.